

4571-1221 - אחריות תאגידית וקשרי קהילה

Business for Social Responsibility

דרישות קדם: יתקבלו סטודנטים שנה ב' ו-ג' בכפוף למילוי שאלון וראיון אישי

סמטר ב' - שנה"ל תשפ"א

איך אפשר לתרום לקהילה ולהרוויח מזה?

אחריות תאגידית היא חשיבה ניהולית/אסטרטגית להשגת רווח כלכלי וגם ערך חברתי (ערך משותף), עבור מיגוון הפרטנרים של הארגון (מחזיקי עניין). זהו תחום עיסקי לכל דבר אשר משרת את מטרות העסק, הריווחיות והצמיחה בטווח הארוך. ארגונים מודרניים לא יוכלו להסתפק רק ברצון להרוויח, הם יהיו חייבים לפתח ערך חברתי אמיתי. לכלל הפרטנרים שיש להם איתם מימשק (מפת אינטרסים). אין הכוונה לתרומה ולפילנתרופיה. תחום האחריות התאגידית אינו כיסוי של יחסי ציבור אלא מחובר לליבה העיסקית והתרבותית של הארגון ואמור להיות חלק אינטגרלי ממנו. אחריות תאגידית נמצאת בליבת העסק ולא בשוליים, והטיפול בתחום זה מוטל על הבעלים ועל ההנהלה הבכירה ואמורה להקיף את כלל הארגון.

פרטי השיעור

קבוצה	יום בשבוע	שעה	תאריך בחינה	מרצה	דואר אלקטרוני
01	ג	12:00-16:00	הגשת עבודת סיכום	שלי אמיר	shelly@uamir.co הסיומת co אינה טעות

עוזרת הוראה: גב' יובל כהנא, מייל Yk@mail.tau.ac.il

היקף הלימודים

4 ש"ס, 8 ECTS = 4 ש"ס, 8 ECTS = 4 ש"ס (European Credit Transfer and Accumulation System) ECTS), ערך הניקוד של הקורס במוסדות להשכלה גבוהה בעולם שהינם חלק מ"תהליך בולוניה".

תיאור הקורס

בקורס זה ילמדו הסטודנטים ויישמו בניית אסטרטגיה של אחריות חברתית לפירמה, החל משלב הדיון בסוגיה (למה בכלל צריך את זה), דרך הכרות עם מגמות חדשניות בתחום (מקיינס ועד פורטר) ועד לשלב בניית פרויקט דגל רלוונטי (אז איך בעצם עושים את זה).

הקורס מיועד לסטודנטים בתחומי הכלכלה, מנהל עסקים, שיווק, אחריות חברתית, ניהול עמותות וכדומה. דרישות הקורס - הגשת עבודות בית:

- מטלה 1 - בחירה, הצגה וניתוח של פירמה על פי מודל ה SWOT ומודל פורטר.
- מטלה 2 - בחירה, הצגה וניתוח של באנצ'מארק מהארץ או מהעולם על פעילות של אחריות תאגידית של פירמה.
- מטלה 3 - בחירה, הצגה וניתוח של דוגמה לפעילות של פירמה בעת משבר.
- מטלה 4 - עבודת גמר - בניית פרויקט דגל בפירמה ספציפית.

הקורס יקנה לסטודנטים יכולת הצגה בפני קהל אחרי התנסות בהכנת תמצית מנהלים ממוקדת.

במסגרת הקורס יתקיימו 3 סיורים בחברות מובילות במשק - מיקרוסופט, גוגל, קוקה-קולה (החברה המרכזית למשקאות קלים) ובנוסף סיור בבית איזי שפירא. הנוכחות בסיורים (כמו בקורס) הינה חובה.

תפוקות למידה

- עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:
1. להבין טוב יותר את הממשק ההכרחי שבין העולם העסקי לעולם חברתי.
  2. להבין מה נדרש מהפירמה על מנת לבנות אסטרטגיה חברתית מנצחת אשר תתרום לקהילה אך גם תקדם את האינטרסים של הפירמה.
  3. להבין מה נדרש מהעולם החברתי בקשר שלו עם הפירמה העסקית על מנת לייצר שת"פ שהוא WIN WIN.
  4. הכרות עם הפעילות החברתית של מספר חברות מובילות כולל סיורים אצלם – מיקרוסופט, גוגל, קוקה קולה, שטראוס, טבע, בנק הפועלים ועוד.
  5. יכולת עמידה בפני קהל והצגה ממוקדת של מצגת/פיצ'.

פירוט המטלות בקורס, הערכת הסטודנט בקורס והרכב הציון

אחוז	מטלות	מועד הגשה	פורמט והערות
15%	ניתוח פירמה על פי – 1 מטלה מודל SWOT ומודל פורטר	20/04/21	תרגיל אישי קצר עמודים 2 תקציר מנהלים
15%	הצגה של דוגמת באנצ'מארק – 2 מטלה מהארץ או מהעולם על פעילות של אחריות תאגידית של פירמה	11/05/21	תרגיל אישי קצר עמודים 2 תקציר מנהלים
15%	מטלה 3 – תמצית מנהלים בנושא משבר הקורונה בפירמה	25/05/21	תרגיל אישי קצר עמודים 2 תקציר מנהלים
35%	עבודת גמר - 4 מטלה בניית פרויקט דגל חברתי לפירמה ספציפית והצגת התהליך	15/06/21	שלישיות-רביעיות מצגת
20%	נוכחות והשתתפות פעילה בכיתה	ל"ר	אישי
100%	סך הכל		

הקורס משלב הרצאות אקדמיות הנוגעות לתהליכים ומושגי יסוד מהעולם האסטרטגי העסקי והחברתי. במסגרת הלימוד ישולבו גם סיורי שטח בפירמות והרצאות פרקטיות של מרצים אורחים הנוגעות ביישום ובתהליכי העבודה המקובלים. הסטודנטים יעשו שימוש בידע האקדמי והפרקטי הנ"ל בניתוח באנצ'מארק מהארץ או מהעולם, בניתוח פירמה במשבר ובניתוח מודלים כלכליים מובילים. בעבודת הגמר יציגו הסטודנטים פרויקט דגל כולל שלבי התכנון ותהליך הביצוע. מעבר לכך, ההשתתפות בקורס תאפשר חשיפה לחברות עסקיות מובילות במשק ולתהליכי העבודה שהן עברו. במהלך הקורס יקבלו הסטודנטים ליוו צמוד בנוגע לתהליכים השונים בפירמה כולל סיוע בבחירת פרויקט הדגל המתאים לפירמה שנבחרה.

ניתוח פירמה על פי מודל פורטר ומודל – 1 מטלה swot (15%)
עבודה אישית בת 2 עמודים על החברה הכוללת רקע עסקי, הענף, מבנה הבעלות בחברה, מתחרים מרכזיים, לקוחות מרכזיים, חוזקות, חולשות, אימים, הזדמנויות.

הצגה של דוגמת באנצ'מארק מהארץ או מהעולם על פעילות של אחריות תאגידית של פירמה - 2 מטלה (15%)
עמודים כתמצית מנהלים 2 עבודה אישית בת

מטלה 3 – (15%) בתמצית מנהלים בנושא משבר הקורונה בפירמה כעבודה אישית בת 2 עמודים.

מטלה 4 עבודת גמר (35%) – כל קבוצה תציג מצגת (15 דק' לכל היותר) של פרויקט דגל חברתי לפירמה שנבחרה על ידי הקבוצה.

נוכחות והשתתפות פעילה בכיתה (20%) – תהליך הלמידה בקורס כולל שילוב של העולם האקדמי והעולם הפרקטי ומחייב נוכחות חובה בשיעורים והשתתפות משמעותית ופעילה בכיתה.

הסיוּרִים בחברות העיסוקיות מעשירים ומוסיפים ידע רב לסטודנטים ומהווים חלק בלתי ניפרד מתהליך ההלמידה ובהתאם הנוכחות בהן היא חובה.

* עפ"י תקנון האוניברסיטה תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים. בנוסף, מצופה מכל סטודנט להשתתף באופן ער הן בהרצאות והן בפרויקט.
* תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או שלא השתתף באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים (התלמיד יחויב בתשלום בגין קורס זה).

מדיניות שמירה על טווח ציונים

בחוץ לניהול מונהגת מדיניות שמירה על טווח ציונים. מדיניות זו מתייחסת לממוצע הציונים הסופיים בקורס. מידע בנושא זה מתפרסם בהרחבה באתר החוג לניהול, בסעיף ציונים בתקנון.

אתר הקורס

אתר הקורס יהווה המקום המרכזי בו ימסרו הודעות לסטודנטים, לפיכך מומלץ להתעדכן בו מדי שבוע, לפני השיעור, ובכלל – גם בתום הסמסטר. שקפי הקורס יהיו באתר הקורס. לתשומת לבכם - בכיתה ידונו גם נושאים (ובפרט דוגמאות) שלא מופיעים בהכרח בשקפים או מופיעים בכותרת בלבד. כל אלו הינם חלק בלתי נפרד מחומר הקורס.

קריאות חובה ורשות* לקורס

קריאות חובה לקורס:

- Porter, M.E. & Kramer, M.R. (2011). The Big Idea: Creating Shared Value, Harvard Business Review, January-February, 1-11
- Porter, M.E. & Kramer, M.R. (2006). Strategy and Society: Between Competitive Advantage and Corporate Social Responsibility. Harvard Business Review, December 78-94
- Hanlon, G (2008) Rethinking corporate social responsibility and the role of the firm – On the denial of denial. In Siegel, Moon, Matten, McWilliams, & Crane (Eds.)/ The Oxford Handbook of Corporate Social Responsibility. Oxford: Oxford University Press, 2008 pp 156-172.
- מ"גישה ממוקדת ללקוח" ל"יצירת ערך משותף" אחריות חברתית תאגידית בראיה אסטרטגית – פרופ' אורן קפלן

□ **הצהרת המנכ"לים הבכירים בארה"ב בעניין אחריות תאגידית:**
https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001297854#utm_source=social

□ **הקריאה של לארי פינק למנכ"לים:**
<https://www.blackrock.com/corporate/investor-relations/larry-fink-ceo-letter>

• מאמר בפורבס:

<https://www.forbes.com/sites/forbesbusinesscouncil/2020/04/14/how-commitment-to-csr-improves-the-bottom-line/#234ff4352944>

המחקר מצא כי קיים קשר חיובי בין האחריות התאגידית של הפירמה לבין הביצועים הפיננסיים שלה. ממצאי המחקר היו שחברות בעלות פעילות של אחריות תאגידית מגדילות את נאמנות הלקוחות, מגדילות את תפוקת העובדים, מגדילות את כולמר קיים מיתאם חיובי בין האחריות החברתית לעובדים, מייצרות בידול תחרותי, מורידות עלויות מימון בכ הפירמה. הטיפול באינטרסים של הלקוחות, העובדים ומחזיקי עניין נוספים, מעודד את נכונותם לסייע ולתמוך לפירמה ובהתאם כל אלו תורמים לערך הכלכלי של החברה.

□ מחקר של חברת הייעוץ מקנזי:

<https://www.mckinsey.com/featured-insights/diversity-and-inclusion/diversity-wins-how-inclusion-matters?cid=soc-web#>

המחקר של חברת הייעוץ מקנזי מצא שחברות ברבעון העליון עם רמת הגיוון בצוותי המנהלים שלהן - היו בסבירות גבוהה יותר (25%) לייצר רווחים מעל הממוצע המקובל

קריאות רשות:

• האנציקלופדיה לאחריות חברתית בעסקים - בעריכתו של רו"ח ניר זיכלינסקי ובהוצאת בי.די.או זיו האפט רואי חשבון.

• הגיליון התשיעי של כתב העת המקוון: הרבעון לחקר ארגונים וניהול המשאב האנושי:

http://organizations3.haifa.ac.il/images/Vol_5_May_2020.pdf?utm_source=activetrail&utm_medium=email&utm_campaign=

□ בלי טובות – המסע ליבוא רעיון האחריות התאגידית לישראל – טליה אהרוני, בהוצאת רסלינג.

• אחריות תאגידית וטכנולוגיה - ספרו השני שלי עברי ורבין מחברת good vision

הספר עוסק באחריות תאגידית וטכנולוגיה כאשר התזה העיקרית היא שחברות שלא יישמו אחריות תאגידית לא ישרדו כמו במהפכה הדיגיטלית

https://www.amazon.com/Corporate-Responsibility-Digital-Ivri-Verbin/dp/0367516691?ref=Oct_s9_apbd_onr_hd_bw_bAw9sAt&pf_rd_r=MTK7XASE3D5T3CM5FQC5&pf_rd_p=b9b3dd2d-0e61-5467-b056-1bf40bae9441&pf_rd_s=merchandised-search-10&pf_rd_t=BROWSE&pf_rd_i=10020709011&fbclid=IwAR1yNLTMPpUY3YXjz-PJJ_O9b51UUw1ZwDN8HKMvvoqofbs06cc0cEGXI_kU

□ קפיטליזם קשוב:

: <https://www.amazon.com/Conscious-Capitalism-Liberating-Heroic-Business-ebook/dp/B00A9WE10Y>

□ ניהול הקשר עם מחזיקי עניין:

<http://www.mas-business.com/docs/Vol%201%20Stakeholder%20Engagement%20Practitioners%20Perspectives.pdf>

The Stakeholder Engagement Manual

<http://www.mas-business.com/docs/English%20Stakeholder%20Engagement%20Handbook.pdf>

36 העקרונות של עסקים ואתיקה בישראל ובעולם לקראת 2020:

<http://www.ometz.org.il/admin/UploadFiles/עקרונות20של20עסקים20ואתיקה20בישראל20ובעולם.pdf>

סיכום מאמר של "מעלה" בנושא יצירת ערך משותף:

<http://www.maala.org.il/wp-content/uploads/2014/08/shared.pdf>

2016 global report on Purpose At Work:

<https://business.linkedin.com/content/dam/me/business/en-us/talent-solutions/resources/pdfs/purpose-at-work-global-report.pdf>

ועידת החדשנות החברתית / משה גאון על אימפקט חברתי:

<https://www.themarker.com/allnews/1.7455370>

12 כללים מתווים לאיזון בין רווחיות לבין אתיקה:
<http://mishkenot.org.il/wp-content/uploads/2015/03/articleroeheshbonprofitethics407pdf.pdf>

על כריסטיאן הנסן, "החברה הירוקה בעולם":
<https://m.calcalist.co.il/Article.aspx?guid=3766053>

מנכ"ל נספרסו ישראל על הגבלת שימוש החברה בפלסטיק:
<https://m.calcalist.co.il/Article.aspx?guid=3753266>

מדד מעלה:
<https://www.themarker.com/markets/.premium-1.7435954>

להסדיר את היחסים בין עמותות לעסקים:
<https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001292188>

מדיניות ממשלה והעדר הטבות לעסקים חברתיים והשקעות אימפקט:
https://www.themarker.com/blogs/yamit-naftali/BLOG-1.7491374?utm_source=Web_Share&utm_medium=Whatsapp&utm_campaign=Share

המיגזר השלישי:
<https://m.calcalist.co.il/Article.aspx?guid=3683649>

מצפן הקיימות:
<http://sgdcompass-il.org.il/>

מדד החברות האחראיות של ארה"ב לשנת 2020:
https://www.fastcompany.com/90429029/the-2019-just-100-ranks-the-most-responsible-companies-in-the-u-s?utm_campaign=eem524%3A524%3As00%3A20191112_fc&utm_medium=Compass&utm_source=newsletter

השפעה חברתית של חברות ומותגים:

[שירלי קנטור מה מגדיר את ההשפעה החברתית של חברות ומותגים? מודל 3 מימדי ההשפעה - שירלי קנטור \(shirleykantor.co.il\)](http://shirleykantor.co.il)

מבנה הקורס

היכרות עם מבנה ודרישות הקורס והכרות עם הסטודנטים רקע על התחום של אחריות תאגידית	1 שיעור 09/03/21
דוגמאות באנצ'מארק מהארץ ומהעולם מיפגש עם חברת אינטל / מרצה אורחת - רויטל ביתן	2 שיעור 16/03/21
כלכלה ישנה וכלכלה חדשה – מודל פורטר ומודל SWOT מיפגש עם חברת שטראוס וחברת טבע / מרצה אורחת - אורית ברוורמן	3 שיעור 06/04/21
סיור במיקרוסופט	4 שיעור 13/04/21
המגזר השלישי – רקע והתפתחות התחום התנדבות עובדים ומשמעות לעובדים / מרצה אורח - קינן רבינו	5 שיעור 20/04/21

שיעור 6 27/04/21	בניית אסטרטגיה חברתית בפירמה WIN WIN בניית פרויקט חברתי / מרצה אורח - אלי שערבני
שיעור 7 04/05/21	סיור בית איזי שפירא
שיעור 8 11/05/21	(ניתוח פעילויות של אחריות תאגידית בחברות עיסקיות במשבר) קורונה, פלייד הכנה למצגת סיכום
שיעור 9 18/05/21	סיור קוקה קולה / איכות סביבה
שיעור 10 25/05/21	שיווק עם מעורבות ומשמעות PURPOSE סדנת תקשור וייעוד / מרצה אורחת - סיגל בן יוסף
שיעור 11 01/06/21	סיור בגוגל
שיעור 12 08/06/21	אחריות תאגידית – מוסד אידאולוגי, האמנם ? / מרצה אורח: דר' שרון חפץ הכנה למצגת סיכום – רענון ומענה לשאלות
שיעור 13 15/06/21	מצגות סטודנטים סיכום

(*) התכנית הינה בסיס לשינויים

התקשרות

אנא התקשר עמנו באמצעות האימייל [הכתובות של המרצה ועוזר ההוראה מופיעות דלעיל]. אנא ציין בכותרת הדוא"ל את הכיתוב הבא: "TAU-BA-BUSINES FOR SOCIAL RESPONSIBILITY". בקשה זו נועדה לאפשר למרצה ולעוזר ההוראה לקטלג ההודעות ולהשיב עליהן בזמן סביר. תודה על ההבנה.

תלמידים עם מוגבלויות [Students with Disabilities]

ייעשה כל מאמץ לתת מענה לתלמידים להם מוגבלות כלשהי. אנא פנו למרצה מראש ונשתדל לסייע כמיטב יכולתנו.

כללי אתיקה אקדמיים [Academic Integrity]

כל עבודה המוגשת על ידי תלמיד או קבוצת תלמידים חייבת לבטא מאמץ מקורי. כאשר נעשה שימוש במקורות חיצוניים כגון מובאות והפניות יש לזהות את המקור ולוודא כי האופן בו נעשה בהם שימוש בהיר. אנא היענו למדיניות האוניברסיטה לגבי התנהלות אקדמית [academic conduct]. בנוסף, ייחתם הסכם סודיות אל מול החברות ויש לכבד הסכם זה לפרטיו.